

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій
імені С.З.Гжицького**

Кафедра філософії та педагогіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету ветеринарної
гігієни, екології та права

 проф. Пеленьо Р.А.
(ППП, підпис)
“ 25 ” 06 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
(назва освітнього рівня)

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
(назва галузі знань)

Спеціальність 017 Фізична культура і спорт
(назва спеціальності)

Освітня програма ОПП «Фізична культура і спорт»
(назва)

Вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія української культури» для студентів факультету ветеринарної першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» за освітньою програмою «Фізична культура і спорт»

Розробник:

ст. викладач кафедри філософії та педагогіки

Купчак Т.З.

Робоча програма розглянута та схвалена:

на засіданні кафедри філософії та педагогіки

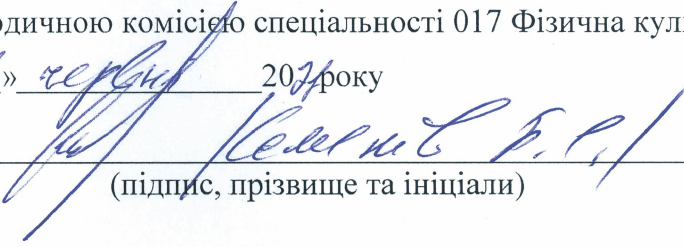
протокол № ____ від "17" червня 2021 року

завідувач кафедри філософії та педагогіки д.п.н. Смолінська О.Є.

Погоджено навчально-методичною комісією спеціальності 017 Фізична культура і спорт

протокол № 6 від «21» червня 2021 року

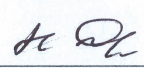
Голова НМК _____

(підпис, прізвище та ініціали)

Схвалено рішенням навчально-методичної комісії факультету ветеринарної гігієни, екології та права

протокол № 8 від «24» 06 2021 р.

Голова НМРФ _____

 Сливка Н.Б.
(підпис, прізвище та ініціали)

Ухвалено вченою радою факультету ветеринарної гігієни, екології та права

протокол № 3 від «25» 06 2021 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів/годин	3/90	
Усього годин аудиторної роботи	12	-
в т.ч.:		
• лекційні заняття, год.	6	-
• практичні заняття, год.		
• лабораторні заняття, год		
семінарські заняття, год	6	-
Усього годин самостійної роботи	78	-
Форма контролю	залік	-

Примітка.

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі:
для денної форми навчання — 13 %

2. Предмет, мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Предмет, мета вивчення навчальної дисципліни «Історія української культури»

Вивчення гуманітарних наук складає важливу частку загальноосвітньої і світоглядної підготовки сучасних спеціалістів та сприяє вихованню особистості та виробленню в ній творчого підходу для вирішення професійних завдань. Виходячи з цього, **предмет «Історія української культури»** - це суспільство в усій його повності, взаємозв'язку, взаємообумовленості матеріального, культурного, економічного та соціального життя людини в природному, соціальному та культурно-історичному контексті. Тому, **метою розробленого курсу** є надання знань про сутність соціально-політичних та культурних процесів, що відбувалися в минулому й відбуваються в сучасній Україні, як об'єктивну зумовленість, взаємозв'язок та взаємозалежності історичного та культурного процесів.

2.2.Завдання навчальної дисципліни (ЗК, ФК)

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у студентів необхідних компетентностей:

— **загальні компетентності:**

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність до набуття спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності.
3. Здатність до гнучкості мислення, яка надає можливість розуміти проблеми й завдання та використовувати потрібну інформацію й методологію для їх обґрунтованого вирішення.
4. Здатність до розв'язання складних завдань і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах недостатньої інформації та суперечливих вимог.
5. Здатність до зрозумілого і недвозначного донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців.
6. Здатність розв'язувати складні завдання та практичні проблеми у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів історико-культурного знання.

7. Здатність до ефективного етичного спілкування зі суб'єктами взаємодії та в колективі (групі) включно зі здатністю до ведення наукової/професійної дискусії.
8. Здатність визначати рівень особистісного і професійного розвитку.
9. Здатність використовувати концептуальні знання історичного розвитку української культури, її спадщини та сучасних досягнень у професійній, навчальній та науковій діяльності.

– **фахові компетентності:**

1. Здатність до аналізу, синтезу, співставлення, порівняння системних та окремих історично-культурних фактів, формування сучасного високоінтелектуального мислення.
2. Здатність до визначення базових культурологічних та історично-культурних понять.
3. Здатність критичного осмислення теорій щодо витоків української культури, її періодизації; головних принципів, методів, категорій і понять історії та культури.
4. Здатність до визначення і розуміння загальнолюдських та національних історико-культурних цінностей.
5. Здатність до самостійного творчого осмислення спадщини Київської Русі та Галицько-Волинського князівства як фундаменту для подальшого розвитку української культури.
6. Здатність аналізувати історичні умови та причини розвитку ренесансної культури України та усвідомлювати принципи і цінності гуманізму.
7. Здатність аналізувати місце і роль козацької культури в становленні української духовності.
8. Здатність до аналізу передумов, причин і значення українського національного Відродження XIX ст. у контексті розвитку вітчизняної та європейської культури.
9. Здатність до аналізу культури українського модернізму і постмодернізму.
10. Здатність до визначення досягнень сучасної української культури.
11. Здатність до аналізу та критичного осмислення соціально значимих проблем і тенденцій розвитку культури в сучасній Україні.

2.3. Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

знати:

- основні теоретичні положення;
- важливі вузлові проблеми усіх розділів програми;
- загальні закономірності історичного та культурного розвитку;
- складні та суперечливі явища, процеси в історії суспільно-політичного та культурного розвитку України;
- орієнтуватись в історичних та культурних джерелах, новітній науковій літературі.

вміти:

- синтезувати набуті знання у відповідне світосприйняття та високу політичну культуру;
- творчо застосовувати набуті знання з історії України та культури у повсякденній діяльності, для орієнтації у суспільно-політичному житті, оцінюванні суспільних, мистецьких явищ, подій тощо;
- формувати власну наукову позицію щодо актуальних політичних та культурних проблем сьогодення;
- самостійно осмислювати закономірності історичного та культурного розвитку;
- визначати особливості та тенденції розвитку вітчизняної історії та культури, давати аналіз стану сучасних течій, молодіжних субкультур, контркультурних відгалужень.

3. Структура навчальної дисципліни

3.1.Розподіл навчальних занять за розділами дисципліни

Назви розділів	Кількість годин											
	денна форма здобуття освіти (ДФЗО)						заочна форма здобуття освіти (ЗФЗО)					
	Ус но го	у тому числі					у со го	у тому числі				
		л	п	ла б.	інд .	с. р.		л	п	лаб .	інд .	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Історія української культури												
Тема 1. Історія української культури в системі гуманітарного знання. Народознавство - генеалогія роду.	15	1	1			12						
Тема 2. Джерела формування української культури.	15	1	1			12						
Тема 3. Українська культура княжої доби. Культурні процеси України в XIV – першій половині XVII ст..	15	1	1			12						
Тема 4. Культурне життя України в другій половині XVII -XVIII ст..	15	1	1			12						
Тема 5. Українська культура XIX ст..	15	1	1			12						
Тема 6. Специфіка національно-культурного процесу України у XX ст.. Національно-культурне відродження та культура України на сучасному етапі.	15	1	1			12						
Усього годин	90	6	6			78						

3.2.Лекційні заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Тема 1. Історія української культури в системі гуманітарного знання. Народознавство - генеалогія роду. Українська культура в контексті культурного процесу. Національна специфіка та загальнолюдська універсальність історії української культури. Проблеми етногенезу українців у вітчизняній та зарубіжній культурографії. Народознавство - генеалогічне дослідження родоуду.	1	-
2	Тема 2. Джерела формування української культури. Особливості розвитку, етапи формування і становлення української культури, її періодизація. Архаїчні культури на території України. Доісторичні поселення України (кам'яний, мідний, і бронзовий віки). Різноманітність	1	-

	культур кочівників України. Антична доба в історії української культури. Слов'янські культурні джерела.		
3	Тема 3. Українська культура княжої доби. Культурні процеси України в XIV – першій половині XVII ст.. Походження слов'янської та східнослов'янської писемності. Церковна реформа князя Володимира. Роль релігії і церкви у поширенні освіти. Початкова і вища освіта. Розвиток літератури. Особливості давньоруського мистецтва. Соціально-історичні умови розвитку культури Галицько-Волинського князівства та її характерні ознаки. Ідеї Реформації та формування національних культур. Діалог та взаємодія національних культур. Етноконфесійна ситуація. Українська культура в боротьбі за національну ідентичність. Берестейська унія 1596 р. Розвиток освіти.	1	-
4	Тема 4. Культурне життя України в другій половині XVII - XVIII ст.. Ренесанс як цивілізаційний вектор українського гуманізму козацько-гетьманської доби. Самобутність українського бароко. Роль козацтва у розвитку бароко.	1	
5	Українська культура XIX ст.. Перетворення «українства» з культурної та культурно-етнічної категорії в політичну. Початок національно-культурного будівництва. Формування національної еліти.	1	-
6	Тема 6. Специфіка національно-культурного процесу України у XX ст.. Національно-культурне відродження та культура України на сучасному етапі. Соціально-економічні й духовні зміни в Україні на початку XX ст. Пожвавлення національно-культурної роботи: розширення мережі навчальних закладів, діяльність «просвіт», виникнення січового руху, активізація української періодики та книговидавництва, розвиток українознавства. Культура України під час кризи радянської системи. Феномен культури «протесту». Творчість шістдесятників. Розвиток українського кіномистецтва. Негативні явища у культурному розвитку України в роки «застою». Культурні процеси в Україні після здобуття незалежності. Постсучасний стан розвитку культури.	1	-
Усього годин		6	-

3.3. Практичні (лабораторні, семінарські) заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Тема 1. Історія української культури в системі гуманітарного знання Утворення української народності і нації. Місце української культури у світовому, європейському та слов'янському культурному просторі. Світоглядні універсалиї української культури. Історико-етнографічна регіоналістика в Україні та її вплив українську культуру. Основні історико-географічні зони та культурні регіони України. Символічне трактування культури Г.Сковороди. Погляди на розвиток української культури діячів XIX ст.: «Руська Трійця», «Кирило-Мефодіївське братство», М.Драгоманов, М.Коцюбинський, Д.Чижевський та ін. «Психологічний напрям» дослідження культури О.Потебні.	1	-

	Теорія двох культур в одній національній культурі (І.Франко, Леся Українка та ін.), теорія «єдиного потоку» М.Грушевський. Становлення української культурологічної школи: В. Перетц, А.Козаченко, І. Крип'якевич. Українська національна культура в дослідженнях учених-емігрантів: Д. Дорошенко, С. Наріжний, Д.Чижевський, В. Січинський та ін. «Наука про різномовно мовні обов'язки» І.Огієнка. релігійна концепція А.Шептицького. Розвиток культурологічної думки в умовах розбудови української незалежності: І.Дзюба, Я. Ісаєвич, А.Макаров, В. Овсійчук, та ін.		
2	Тема 2. Джерела формування української культури Архаїчні культури на території України. Доісторичні поселення України (кам'яний, мідний, і бронзовий віки). Трипільська культура: побут та традиції. Перші культурні символи Трипілля. Специфіка культурного життя кочівників. Особливості релігійного культу. Спільні мотиви художньої культури кочівників: кіммерійців, скіфів, сарматів, готів, печенігів, половців. Періодизація Античності в контексті вітчизняної культури. Значення Античності для формування української культури. Етнічні групи слов'ян. Східні слов'яни у VI-VIII ст. - від антів до Київської Русі. Специфіка розкладу родового ладу та військової демократії. Культурні впливи (кочівників, варягів, Візантії, Боспорського царства). Особливості слов'янської міфомоделі. Поєднання «світського» і «священного» у слов'янському язичництві. Традиції та звичаї українського народу.	1	-
3	Тема 3. Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства. Культурні процеси України в XIV – першій половині ХУІІІ ст. Господарські заняття та особливості побуту. Розвиток землеробства, скотарства, ремесла. Формування торгівельних зв'язків. Особливості житла та одягу. Виникнення писемності у східних слов'ян. Характерні особливості давньоруської писемно-літературної мови. Старослов'янська (церковно-слов'янська) мова. Походження слов'янської та східнослов'янської писемності. Види письма. Роль релігії і церкви у поширенні освіти. Розквіт київської писемної школи. Початкова і вища освіта. Наукові знання. Філософська думка. Розвиток законодавства. Переписування книг. Перші бібліотеки. Розвиток літератури. Перекладна література. Жанри оригінальної літератури: ораторсько-проповідницька, повчальна та паломницька проза, агіографія, літописання, героїчний епос. «Слово о полку Ігоревім». Особливості давньоруського мистецтва. Архітектура: дерев'яна і кам'яна. Оборонне, житлове і культове будівництво. Видатні архітектурні пам'ятки Київської Русі. Монументальне мистецтво, іконопис, книжкова мініатюра. Давньоруська скульптура. Прикладне мистецтво: церковне і народне. Музика. Театральні видовища. Соціально-історичні умови розвитку культури Галицько-Волинського князівства та її характерні ознаки. Ремесла, декоративне та ужиткове мистецтво. Архітектура, скульптура і малярство (екскурсія княжим Львовом). Освіта і писемність. Значення християнства для розвитку давньоруської культури.	1	-

	Просвітницька діяльність єзуїтів. Діяльність П.Скарги. Архітектура. Фортифікаційні споруди. Українська культура в боротьбі за національну ідентичність. Контрреформація у Європі. Берестейська унія 1596 р. Православні церковні братства та їх діяльність. Формування освітньої системи. Колегії. Митрополит Петро Могила. Києво-Могилянська колегія – духовно-культурний центр українського народу. Друкарство та його значення в утвердженні культурно-професійної свідомості. Діяльність І.Федоровича. Полемічна публіцистика (С. Ожеховський, Г.Смотрицький, В.Суразький, С.Зизаній, Христофор Філарет, Клирик Острозький, І.Вишенський, М.Смотрицький). Розробка концептуальних основ історії («Синопис» (1674 р.)). Віршування (Г.Смотрицький, А.Римша, Тарасій Земка). Драматичні жанри (П.Беринда, А.Скульський, І.Волкович, Я.Гаватович). Лексикографічні праці («Граматики» Л. Еласонського, «Адельфотес»(1591 р.), «Граматики» Л. Зизанія (1596р.), «Граматики словенська» М.Смотрицького (1619р.), «Граматики слов'янська» І. Ужевича (1643р.) та ін.).		
4	Тема 4. Культурне життя України в другій половині ХУІІ – ХУІІІ ст. Самобутність українського бароко. Роль козацтва у розвитку бароко. Утвердження українського бароко в архітектурі. Фортифікаційне будівництво, культові споруди (Львівський собор св. Юра, Ратуша у Бучачі та ін.), містобудування. Шедеври українського архітектурного бароко (Андріївська церква, Маріїнський палац та ін.). Стильові та жанрові особливості образотворчого мистецтва ХУІІ-ХУІІІ ст. Виникнення особливих жанрів в образотворчому мистецтві. Монументальний живопис у дерев'яних та мурованих спорудах. Український портретний живопис. Портрети козацької старшини (Б.Хмельницького, П.Могили, І.Сулими та ін.),розвиток геральдики. Зародження пейзажного та побутового живопису. Специфіка іконопису ХУІІ-ХУІІІ ст. (роботи Ф. Сельковича, М. Петраховича). Гравюра. Просвітницька інтелігенція, її роль у житті суспільства (Я.Козельський, В.Капніст, К.Сакович, Г.Сковорода). Зародження української етнографії (Г.Калиновський, М. Цертелєв, М. Максимович та ін.). Традиційні і нові літературні жанри: козацько-старшинські літописи (Г. Грабянка, С. Величко, Самовидець та ін.); полемічна література; панегірична, релігійно-філософська, соціально-побутова, історична поезія. Бурлескно-травестійні твори. Розвиток громадської і любовної лірики. Мемуарно-історична проза. Творчість Г.Сковороди. Книгодрукування. Видавничі осередки і друкарні. Біблія та літературні видання. Формування музичної освіти в Україні (Січова співацька школа, Києво-Могилянська академія, Глухівська співацька школа та ін.), музика Д.Бортнянського, М.Березовського, А.Веделя. Інструментальна музика. Театр козацького бароко. Шкільний театр. Містерія, мораліте, інтермедії, інтерлюдії. Драми Г.Кониського, Ф.Прокоповича, Д.Туптала та ін. Вертепні вистави.	1	-
5	Тема 5. Українська культура ХІХ ст.	1	-

	Питання національної культури в перших українських політичних організаціях (Кирило-Мефодіївське товариство, «громади», «хлопомани»). Українська політична думка (М. Костомаров, П. Куліш, В. Каразін, М. Максимович). «Молода Україна». Культурно-мистецькі салони (м. Київ, Харків, Одеса, Чернігів, Полтава, маєткові салони аристократії). Зародження фольклористики. «Українська школа» в польській літературі (А. Мальчевський, С. Гоцинський тощо). Історичні дослідження (Д. Бантиш-Каменський, П. Куліш, М. Маркович та ін.). Освіта. Перші університети. Формування інтелігенції. Народництво. Недільні школи (Х. Алчевська). Культурні і політичні процеси в Галичині і Закарпатті. Мовне питання (О. Павловський, І. Войцехович, І. Срезневський). Формування національних образів українського життя в творах художньої літератури (М. Гоголь, Т. Шевченко, Марко Вовчок, Г. Квітка-Основ'яненко, І. Нечуй-Левицький, І. Франко). Українське мистецтво ХІХ ст. Архітектура. Стиль модерн (В. Городецький, Г. Гай, О. Бекетов, В. Кричевський). Образотворче мистецтво. Монументальний, історичний, пейзажний, жанровий та портретний живопис (С. Васильківський, І. Їжакевич, О. Мурашко, І. Труш, О. Новаківський, брати Кричевські). Художники-експресіоністи (О. Богомазов). Скульптура (М. Паращук, А. Попель, О. Архипенко, І. Кавалерідзе). Товариство пересувних художніх виставок (1870р.). Музичне мистецтво. Поява великих музичних форм. Творчість композиторів М. Лисенка, К. Стеценка, М. Леонтовича, С. Людкевича. Український театр. Перехід від аматорського до професійного театру (І. Котляревський, Г. Квітка-Основ'яненко, М. Кропивницький, І. Карпенко-Карий та ін.).		
7	Тема 7. Специфіка національно-культурного процесу України у ХХ ст. Політика Центральної Ради у галузі культури. Діяльність М. Грушевського. Українізація освіти. Діяльність Українського наукового товариства, видавнича справа, утворення нових бібліотек, музеїв, театрів. Українське мистецтво – формотворчий чинник української нації. Риси модернізму у творчості письменників початку ХХ ст. (Л. Українка, М. Коцюбинський, В. Винниченко, В. Стефаник). Групи «Молода муза» (Б. Лепкий), «Українська хата» (М. Вороний, Г. Чупринка та ін.), «Аспанфут» (М. Семенко). Модерн в архітектурі (В. Ніколаєв, П. Альошин, Д. Дяченко). Стильові та жанрові особливості українського живопису. Реалізм художників старшого покоління: М. Пимоненко, М. Самокиш та ін. Творчість митців, орієнтованих на західноєвропейський живопис: О. Мурашко, Г. Нарбут та ін. Музично-хорове й хореографічне мистецтво (М. Лисенко, К. Стеценка, М. Леонтович, Г. Верьовка, Б. Лятошинський). Українізація 20-х рр. ХХ ст. та українська культура. Розвиток освіти. Діяльність Всеукраїнської академії наук. Розмаїття	1	-

	літературного життя: «Плуг» (А. Головка, П. Панч), «Гарт» (П. Тичина, В. Сосюра та ін.), ВАПЛІТЕ, «Молодняк», ВУСПП, «неокласики» (М. Рильський, М. Зеров та ін.), «Авангард» та ін.). Літературна дискусія 1925-1928 рр. Визначний реформатор українського театру Лесь Курбас. Драматургія М. Куліша. Український авангард (К. Малевич, О. Архипенко та ін.). Становлення українського кіномистецтва (О. Довженко). Злет музичної культури. Початок цілеспрямованої боротьби проти української інтелігенції. Репресії у середовищі діячів освіти, науки, духовенства і митців. Втручання партійного керівництва у сферу художньої творчості. Освіта, наука і мистецьке життя довоєнного періоду. Діяльність наукових і навчальних закладів, преса, радіо, театр, образотворче мистецтво у час Другої світової війни. Творчість митців: М. Бажана, А. Малишка та ін. Національно-культурне відродження 50-х рр. Повернення в культуру спадщини репресованих митців. Творчість шістдесятників (І. Драч, В. Коротич, В. Симоненко, В. Стус, Л. Костенко, Є. Сверстюк, А. Горська та ін.). Українське поетичне кіно (С. Параджанов, Ю. Ілленко, Л. Осика, І. Миколайчук). Негативні явища у культурному розвитку України в роках «застою». Розвиток літератури (О. Гончар, П. Загребельний та ін.), театрального та музичного мистецтва (С. Данченко, А. Роговцева, Г. Майборода, С. Людкевич, А. Солов'яненко, Д. Гнатюк та ін.), живопису (Т. Яблонська, В. Зарецький), декоративно-ужиткового мистецтва. Втрата національної своєрідності в архітектурі містобудування. Культурні процеси в Україні після здобуття незалежності. Основи законодавства про культуру, мову, освіту. Вхідження України до єдиного європейського та світового освітнього простору. Культурно-мистецькі товариства. Розширення сфери діяльності творчих спілок, мистецьких груп. Зміцнення зв'язків і співробітництва України з іншими державами. Повернення до української культури творчої та художньої спадщини визначних діячів та представників діаспори. Роль церков у процесах духовного розвитку. Сучасний літературний процес. Проведення музичних конкурсів і фестивалів. Проблеми розвитку української культури на сучасному етапі. Необхідність реформування культурної політики. Генеалогія роду. Літопис роду.		
Усього годин		6	-

3.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Денна форма, год	Заочна форм, год
1	Тема: Дослідження “Мій родовід”. Генеалогія роду. Літопис роду.	35	
2	Тема: Проблеми національної самоідентифікації українців.	7	
3	Тема: «Культура княжого Львова»	7	
4	Тема: Традиції та звичаї українського народу. Становлення і розвиток української фольклористики. Гаївки.	15	
5	Тема: Українська культура – самобутнє явище світової культури.	7	-
6	Тема: Цінності як основа діалогу цивілізацій в глобалізованому світі.	7	
	Усього годин	78	-

4. Індивідуальні завдання

З метою пізнання себе у наших пращурах та задля відродження національної, громадсько-політичної і державної свідомості в програму навчальної дисципліни “Історія української культури” введено дослідження “Мій родовід”. У межах дослідження передбачено складання генеалогічного родового дерева та літопису роду (описового альбому роду). На цей вид роботи відведено 35 годин самостійної роботи студентів. Максимальна оцінка за виконане завдання – 30 балів (20 балів – генеалогічне дерево роду, 10 балів літопис роду). Результат дослідження враховується при виведенні підсумкового балу з даної навчальної дисципліни як при заліковому так і при екзаменаційному підсумковому контролі.

5. Методи навчання

Основними видами навчальних занять гідно з навчальним планом є:

- лекції;
- семінарські заняття;
- самостійна позааудиторна робота студентів;

Вивчення дисципліни проводиться за допомогою наступних методів:

1. Викладання лекційного матеріалу з використанням:

- ✓ таблиць, на яких зображені окремі хронологічні дати і події;
- ✓ слайди, з відображеними на них матеріалу, який стосується певних історичних подій;

6. Проведення семінарських занять з використанням:

- ✓ комп’ютерних тестів та програм;
- ✓ аналізу та оцінки результатів досліджень;
- ✓ науково-дослідної роботи студентів;

- ✓ проведення самостійної роботи студентів в позааудиторний час.

6. Методи контролю

Система оцінювання здійснюється відповідно до вимог програми дисципліни. Поточний контроль здійснюється на кожному семінарському занятті відповідно до конкретних цілей теми. Рекомендується застосовувати на всіх семінарських заняттях контроль рівня теоретичної підготовки та практичних навичок за допомогою таких методів:

- ✓ усне опитування;
- ✓ письмовий контроль;

При засвоєнні кожної теми розділу за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 5-бальною шкалою.

Поточний контроль та оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена поряд з аудиторною роботою здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті, відповідно конкретним цілям з кожної теми.

Підсумковий контроль засвоєння відбувається після вивчення всіх тем на останньому контрольному занятті шляхом письмового опитування, тестового контролю, та можливостей слухачів застосовувати в практичній діяльності набуті знання та вміння.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали всі види робіт передбачені навчальною програмою та при вивченні розділу набрали кількість балів, не меншу за мінімальну.

7. Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Успішність студента оцінюється шляхом проведення поточного та підсумкового контролю. Контроль результатів навчання студентів є необхідним елементом освітнього процесу. Суть контролю полягає у виявленні та вимірюванні компетентностей студентів, у взаємопов'язаній діяльності викладача і студента. Оцінювання результатів навчання проводиться в балах, максимальна кількість яких за кожний підсумковий контроль становить 100. Кожній сумі балів **Максимальна кількість балів** за дисципліну “Історія української культури”, яку може отримати студент протягом семестру за всі види навчальної роботи, становить 100 балів.

Критерії оцінювання студентів денної форми здобуття освіти

Поточний контроль оцінюється за 4-бальною шкалою (таблиця 1). Студентам надається змога перескласти незадовільні оцінки та/або підвищити поточний контроль (ПК) за рахунок виконання індивідуального завдання. Бал поточного контролю розраховується як середнє арифметичне значення (САЗ).

Таблиця 1

Критерії оцінювання за 4-бальною шкалою

Оцінки	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
2 (незадовільно)	Студент (студентка) розрізняє об'єкти вивчення, відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення, з допомогою викладача виконує елементарні завдання
3 (задовільно)	Студент (студентка) виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу, може повторити за зразком певну операцію, дію; здатний(а) з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило; відповідь його(її) правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.

4 (добре)	Студент (студентка) правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, контролює власні навчальні дії; він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією. Відповідь його (її) логічна, хоч і має неточності.
5 (відмінно)	Студент (студентка) має повні, міцні, глибокі, гнучкі знання, здатний(а) використовувати їх у практичній діяльності, стандартних і нестандартних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.

Підсумковий контроль з «Педагогіки та психології вищої школи» - **залік**. Бал підсумкового контролю (сумарна оцінка, СО) розраховується за формулою: **СО=ПК=САЗ*20**.

Критерії оцінювання студентів заочної форми здобуття освіти

Успішність студента, який навчається заочно, оцінюється шляхом проведення поточного та підсумкового контролю (екзаменаційного, залікового контролів). Максимальна кількість балів за кожний заліковий кредит з освітньої компоненти, яку може отримати студент протягом семестру, становить 100.

Максимальна оцінка за виконання тематичної самостійної роботи становить 70 балів.

Розподіл балів для дисциплін, які завершуються **заліком**:

$$30 \text{ (ПК)} + 70 \text{ (ТСР)} = 100$$

30 (ПК) – 30 максимальних балів з поточного контролю (ПК), які може набрати студент під час настановної та лабораторно-екзаменаційної сесії. Розрахунок балів здійснюємо так: САЗ*30/5. Поточне оцінювання відповідає критеріям (таблиця 1).

70 (ТСР) – бали за виконання тематичної самостійної роботи у міжсесійний період за цією програмою освітньої компоненти.

Тематична самостійна робота контролюється з допомогою технологій дистанційного навчання. Її зміст – виконання тестів та написання індивідуального завдання.

Трансфер балів в оцінки за національною та ЄКТС шкалами відбувається згідно з таблицею 2 для денної та заочної форм здобуття освіти.

Таблиця 2

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання дослідження «Мій родовід»

Загальна кількість – 30 (15) балів (з них 20 (10) балів – схема генеалогічного дерева і 10 (5) балів – літопис родини).

Схема генеалогічного дерева

Прямі кровні родичі (онуки, діти, батьки, діди, прадіди): $31 \times 0,2 = 6,2$ бали;

Гілки 4 покоління: $8 \times 0,3 = 2,4$ бали;

Гілки 5 покоління: $16 \times 0,4 = 6,4$ бали;*

Родичі 6 покоління і наступних поколінь – 0,5 балів за кожного члена родини;

*При відсутності даних кровних родичів може враховуватись 0,1 бала за кожного члена родини непрямих кровних зв'язків (брати, сестри, дядьки, тітки);

**За естетично виконане і оформлене дослідження генеалогічного дерева роду додається 2 бали.

Літопис

Опис місцевості та легенди краю – 2 бали;

Архівні документи, мапи, герби – 2 бали;

Змістовна інформація про членів родини (з фотографіями) – 6 балів.

8. Навчально-методичне забезпечення

1. Методичні розробки кафедри.
2. Відеофільми.
3. Відеопрезентації.

9. Рекомендована література

Базова

1. Конституція України.-К.,1996.
2. Основи законодавства України про культуру.-К.,1992.
3. Українська культура: історія. Сучасність,- Львів. 1994.
4. Українська і зарубіжна культура. –Донецьк..2001.
5. Теорія та історія світової і вітчизняної культури: курс лекцій Бичко А.К. – Львів, 1993.
6. Українська і світова культура.. Хоменко В. Я, Київ 2002.
7. Культурологія . Шевнюк О.Л., Київ «Знання-Прес» 2004.
8. Абрамович С.Д., Тілло М. С., Чікарьова М.Ю. Культурологія. Київ, 2007.
9. Лекції з історії світової культури, Бойко Р.П. Тернопіль, 1999.
10. Лекції з історії світової та вітчизняної культури А.В. Яртісь, Львів , 1994.
11. Культура українського народу Русанівський В.М., Київ», 1994.
12. Греченко В. А. Історія світової та української культури Київ, 2000.
13. Війтович Г.В. Культурологія: Навчально-методичний посібник НМЦ аграрної освіти, Київ, 2008.
14. Багацький В.В., Кормич Л.І. Культурологія. Київ, 2007.
15. Цехмістро І.З., Штанько В.І., Старовойт В.С., Леонтєва В.М. Європейська та українська культура в картинах. Київ, 2003.
16. Апанович О.М. Гетьмани України і кошові отамани Запорозької Січі. К.: Либідь, 1993, - 288 с.
17. Апанович О.М. Розповіді про запорозьких козаків. -К.: Дніпро, 1991.- 335с.
18. Бойко О.Д. Історія України. – К.: Академія, 2001. – 565с.
19. Борисенко В.Й. Курс української історії : з найдавніших часів до ХХ століття. Навчальний посібник. – Либідь, 1996.- 616 с.
20. Велика історія України: В 2 т. – К.: Глобус, 1993.- Т.1.- 352 с.; Т.2.-400с.
21. Гетало Т.Є. Українська і зарубіжна культура: конспект лекцій Т.Є. Гетало, Н.Д. Пальм, І.В.Жеребятнікова. – Х: Вид. ХДЕУ, 2012.-92с.
22. Багацький В.В. Культурологія: історія і теорія світової культури ХХ ст. В.В.Багацький, Л.І.Кормич – К.: Кондор, 2014 – 302с.
23. Історія світової та української культури: підручник/ В.Греченко, І.Чорний, В.Кушнерук та ін. – К.: Літера, 2005. – 463с.
24. Історія української культури за заг. Ред. І. Крип'якевича .- 2-ге вид. – К.: Либідь, 1999,- 651с.
25. Винниченко В. Відродження нації: В 3. ч.- К.: Політвидав України, 1990.- Ч.1.- 313 с ; Ч.2.- 328 с.; Ч.3.- 542 с.
26. Вівчарик .М.М., Панченко П.П., Жмихова В.І. Українська нація: шляхи до самовизначення.- К.: Вища шк., 2001.- 287 с.
27. Гетьмани України: Історичні портрети.- К.: Журн.Україна,1991.- 216 с.
28. Грушевський М. Ілюстрована історія України.- Реприн. Вид.- К., Львів, 1990.- 524 с.
29. Грушевський М. Історія України.- Руси: В 11 т.,12 кн.- К.: Наук.думка, 1991.
30. Грушевський М. Хто такі українці, чого вони хочуть. – К.: Тов “Знання”, 1991.- 2140 с.
31. Довідник з історії України.- К.: Генеза, 2001.- 1135 с.
32. Віденко В.В., Коломієць С.С. Історія України: Курс лекцій.- К.:ВАТ, Книжкова друкарня наукової книги, 1999.- 295 с.
33. Дорошенко Д.І. Нарис Історії України. – Львів: Світ, 1991.- 573 с.

Допоміжна

1. Воропай О. Звичаї нашого народу. Воропай О. – К.,1991.
2. Грушевський М. Історія української літератури. Грушевський М. - К., 1993.
3. Зарубіжні українці: етнографічний довідник.-К.:Україна,1991,-256с.
4. Історія українського мистецтва: в 6-ти томах.-К., 1968
5. Культура епохи Відродження і Реформації.- К., 1983

6. Мистецтво України: бібліографічний довідник/ за ред. А. В. Кудрицького. - К.: Укр. енциклопедія, 1997.-700с.
7. Митці України: енциклопедичний довідник.-К.:ІСБН,1992,-847с.
8. Тарасенко М.Ф. Природа, технологія, культура.Тарасенко М. - К.,1985.
9. Енциклопедія Українознавства. Т.1-:.- Львів. 1994- 1996.
10. Українське бароко та європейський контекст.-К.: Наук.думка,1991.-256с.
11. Українське народознавство. - Львів. 1994.
12. Шейко В.М. Історія художньої культури: підруч. Шейко В.М.-Харків:ХДАК,1999.- 14с.
13. Єфимова О.Я.Історія України та її народу.- К.: Мистецтво, 1992.-254 с.
14. Іванченко Р. Історія без міфів.- К.: Укр.письменник, 1996.-335 с.
15. Історичні постаті України: Історичні нариси. \Упор. О.В.Болдирев.-Одеса: Маяк, 1993.- 384с.
16. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / за наук. ред. Л.Є.Дещинського – Львів: Бескид Біт, 2005.- 304с.
17. Подольська Є.А. Культурологія: навчальний посібник за наук. ред. В.О. Лозового.- 2-ге вид. – Х.: Одісей, 2008. – 376с.
18. Культурологія: теорія та історія культури: навчальний посібник за ред. І.І. Тюрменко, О.Д. Горбула. – К.: ЦНЛ, 2014, -254с.
19. Історія України Керівник авт. кол.Ю.Зайцев.-2-ге вид. допов.- Львів: Світ, 1998.- 488с.
20. Історія України.: Документи і матеріали Укладання В.Короля.- К.:Академія, 2002.- 448 с.
21. Історія України: Курс лекцій: В 2 т. Керівник Л.Г. Мельник.- К.: Либідь, 1992 – Т.1.- 483 с.; Т.2.- 463 с.
22. Історія України: Нове бачення: В 2 т. За ред. В.А.Смолія.- К.: Вид-во Україна, 1995-1996.- Т.1.- 350 с.; Т.2.- 494 с.
23. Історія України: навчальний посібник За ред. В.А.Смолія.- К.: Альтернативи, 1997.- 424 с.
24. Історія України: Навчальний посібник – Донецьк: Центр підготовки абітурієнтів, 1998.- 396 с.
25. Історія України : Посібник За ред. Т.Д.Темка, Л.С. Тупчієнко.- К.: Академія, 2002.-480 с.
26. Історія України: Хрестоматія: В 2 ч.- Вид. 2-е перероб. І допов. упор. С.М.Клапчук.- К.: ІЗМН, 1996.- Ч.1.- 372 с.; Ч.2.- 336 с.
27. Історія України За ред. Б.Д.Плановика – К.:Тов.” Знання”, КОО, 2000.-574с.
28. Історія України в особах: ХІХ-ХХ століття Кер.ав.кол. ОІ.Войцехівська.- к.: Україна, 1995.- 479с.
29. Кормич Л.І., Багацький В.В. Історія України від найдавніших часів до ХХІ століття: Навчальний посібник.- Харків: Одісей, 2001- 480 с.
30. Крип'якевич І.Історія України.- Львів: Світ, 1993.- 519 с.
31. Кульчицький В.С., Тищик Б.Й. Історія держави і права України.-К.: Атіка, 2001.- 2001.-320 с.
32. Лановик Б.Д., Лазарович М.В.Історія України: Навчальний посібник.-К.: Знання – Прес.,2001.- 698 с.
33. Литвин В.М., Мордвинцев В.М., Слісаренко А.Г. Історія України: Навчальний посібник.- К.: Знання – Прес, 2002.- 670 с.

34. Литвин В.М. Україна на межі тисячоліть (1991 – 2000 рр.).-К.: Вид.Дім “Альтернативи”, 2000. 360 с.
35. Новітня історія України (1900-2000рр.): Підручник А.В. Слісаренко, В.І.Гусєв, В.М.Литвин та ін.- 2-ге вид., перероб.і допов.- К.: Вища школа,2002.-719 с.
36. Остафійчук В.Ф. Історія України. Сучасне бачення: Навчальний посібник.-К.: Знання – Прес,2002.-348с.
37. Політична історія України: Посібник За ред. В.І. Танцюри.- К.: Академія 2001.-488 с.
38. Полянська-Василенко Н. Історія Ураїни.- К.Либідь, 1993.-717 с.
39. Світлична В.В. Історія України: Навчальний посібник.- К.: Варавела; Львів: Новий світ, 2002.- 304 с.
40. Слісаренко А.Г. , Томенко М.В. Історія української конституції.- к.: Тов.”Знання”, 1993.-191 с.
41. Україна і віхи історії.- К.: Мистецтво, 2001.-431 с.
42. Україна крізь віки: В 15 т.- к.: Альтернативи, 1998-1999.
43. Українське державотворення: не витребуваний потенціал: Словник-довідник За ред. О.М.Мироненка.-К.: Либідь,1997.- 560 с.
44. Шевчук В.П., Тараненко М.Г. Історія української державності.-К.: Либідь, 1999-478 с.
45. Яворницький Д.І. Історія запорізьких козаків: В 3 т.- к.: Наук.думка., 1990-1991. Т.1.- 592 с.; Т.2. – 560 с., Т.3.- 530 с.

10. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека ЛНУВМБ імені С.З.Гжицького.
2. Львівська державна обласна універсальна наукова бібліотека: просп. Шевченка, 13; тел.: 274 02 26.
3. Львівська наукова бібліотека АН України ім. В. Стефаника. 79001, м. Львів, вул. В.Стефаника, 2. тел.: 274 43 72.
4. Наукова бібліотека ім. М.Драгоманова Львівського національного університету ім. І. Франка, метод. відділ: вул. Драгоманова, 17; тел.: 296 42 41.
5. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського. 252039, м. Київ, просп. 40-річчя Жовтня, 3.
Е-mail: nlu@csf.freenet.kiev.ua, <http://www.nbuv.gov.ua/>.
6. Державна наукова сільськогосподарська бібліотека Української академії аграрних наук. 252127, м. Київ, вул. Героїв оборони, 10.
Е-mail: postmaster@ucsal.carrier/kyiv.ua/
7. Інформаційна мережа Інтернет.